

Oświetlenie, a zegary astronomiczne

W okresie jesienno-zimowym dni są coraz krótsze, w związku z czym znacznie wcześniej uruchamiane są uliczne latarnie. Czas działania latarni jest zawsze jesienią tak przedłużany, aby zapewnić kierowcom, rowerzystom i pieszym maksimum bezpieczeństwa i wygody. Poniżej wyjaśniamy zasady funkcjonowania ulicznego oświetlenia.

W gminie Brzesko, jak w większości gmin w kraju, czas działania latarni regulowany jest przez zegary astronomiczne, których działanie jest ściśle związane z cyklem wschodów i zachodów słońca. Zegar na podstawie informacji o bieżącej dacie, współrzędnych geograficznych miejsca jego zainstalowania samoczynnie wyznacza dobowe, czasowe punkty załączania i wyłączania. Oznacza to, że oświetlenie uliczne powinno być włączane o zachodzie słońca, a wyłączane o wschodzie. Dopuszczalna jest jednak tolerancja plus-minus 99 minut. W gminie Brzesko latarnie włączane są średnio na pół godziny po zachodzie, a wyłączane na pół godziny przed wschodem, czyli w porach, kiedy natężenie słonecznego światła jest wystarczające. Zdarzają się lekkie odchylenia od tej półgodzinnej normy, wynoszące ledwie kilka minut.

Prześledźmy to na konkretnym przykładzie. 25 listopada słońce zajdzie o godzinie 15.36, by nazajutrz wzejść o godzinie 7.11. Według ustawień brzeskich zegarów słonecznych latarnie zostaną włączone mniej więcej o godzinie 16.05, a wyłączone o godzinie 6.40. Oczywiście w zależności od położenia poszczególnych ulic wystąpią pewne kilkuminutowe różnice, które nie powinny być powodem jakiegokolwiek niepokoju. Jeśli włączenie lub wyłączenie oświetlenia nastąpi w czasie dłuższym niż obligatoryjne pół godziny, najprawdopodobniej mamy do czynienia z awarią. W takim wypadku należy poinformować Zakład Energetyczny lub Urząd Miejski, które zajmą się usunięciem usterki. Należy również pamiętać, że wpływ na realny poziom natężenia światła ma wpływ pogoda, na przykład nadmierne zachmurzenie lub opady atmosferyczne.

W gminie Brzesko funkcjonuje blisko 3 tysiące ulicznych lamp. Właścicielem 90 procent tych latarni (wraz ze słupami) jest firma Tauron, która w lutym tego roku wprowadziła 30-procentową podwyżkę cen, w związku z czym tylko utrzymanie tych latarni i opłata za pobraną energię kosztuje gminę 1,3 miliona złotych rocznie. Jednorazowa zmiana ustawień w zegarach astronomicznych to wydatek rzędu 10 tysięcy złotych. Gdyby gmina zdecydowała się wprowadzić już teraz jakąkolwiek zmianę, to taką samą operację musiałaby wykonać już na początku przyszłego roku. Tymczasem nie ma takiej konieczności, bowiem brzeskie zegary działają poprawnie. Ponadto to właśnie Tauron ostatecznie decyduje o regulacji ustawień w zegarach astronomicznych.

Źródło: <https://www.brzesko.pl/aktualnosc/84802,oswietlenie-a-zegary-astronomiczne>

Data wydruku: 2026-05-04 22:14:10